

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol

Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.—Mitj any, 1'50

Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

PINTORS DEL DÍA

Com puch tení inspiració
quant la fam me don torment,

á l' ampolla sols hi ha vent
y 'l tocino es de cartró?

PRIMER FOLLETÍ

DÉL DRAMA

La forsa de las passions

LA SETMANA

Batarrabúm!... ¡Bum!... ¡Bum!... ¡Búm!

¿Eh? ¿Qu' es aquest soroll? ¿Qué passa? (Lo teléfono fent rrrrrr...)
 ¿Y 'l teléono també?... Me caso en Judas, de segú que 'ns ha caygut la gorda. (posantse al aparato.) ¿Quién?...

—¿Es vosté 'l senyor Monfont?

—Per servirlo. ¿Qué se l'hi ofereix?

—Estich activant las últimas noticias respecte al consell de ministres... Soch en... ¿sap?...

—Sí: ja 'l conech; digui, digui, ¿qué hi ha de nou?

—Hi ha... (fent una gran pausa.) ¡¡CRISIS!!

—¡Bomba! (parlant entre mí.) ¿Será cert?... ¡Cá! ¡No ho vuy creuer!... ¡Pobre Silvela!... ¡Pobre Dato!... ¡Bah! Tot aixó serán romansos. (Lo teléfono torna á fer rrrrrr.)

—¡Voy! ¡Voy! ¡Ja vaig!

—Senyor Monfont...

—¡Parli!... ¡Parli!...

—En aquest moment acaba de presentar la dimissió l'invicte president senyor Silvela!...

—¿Qué diu?... Casi, casi, 'm fa *parar quedat*. ¿En Silvela ha dimitit?...

—¡Rés!... ¡Es alló! ¿Qué vol ferhi? ¡Cosas de la vida!... Lo general Weyler li ha sortit de trasantó y ¡pataplúm! s'armat un tarrabastall que n'hi ha per llogarhi cadiras.

—¿Com? ¿Com? ¿Qué diu que no l'entenche? (Lo subjecte A cridant una mica més fort.)

—Que s'ha armat un sarau que més que sarau sembla un ball de patacada...

—¡Ah! ¿Pero vol dir que la noticia es oficial?

—Tant oficial que més no pot serho.

—¿Y en Gasset qué hi diu ab tot aixó?

—¡Psé! ¿Qué vol qué digui? Ell ha sigut el primer qu' ha corregut á amagarse al quarto fosch.

—¿Tanta por del *papo*?

—Desenganyis, pero un *papo* que porta *sabre* sempre fa més respecte.

—¿Y tota aquella colla qu' ajudaban als presupostos quina tecla tocan?

—¡Cap! ¡Ni una! Tenen el piano molt desafinat y 'ls sap molt greu gratarse deu ralets de la butxaca.

—¡Jesús, María, Joseph! ¿Tant avaros son? Sort tením que las caixas del Estat quedarán una mica arregladetas, que sinó...

—¿Arregladetas? ¡Fugi! ¡fugi!... ¡No hi quedará un quarto! ¡No veu que las guerras han portat tants gastos!...

- ¿Y 'ls aumentes d' en Villaverde?...
- ¡Tontería!...
- ¿Y aquellas suscripciones nacionales?
- Com se coneix que dorm á la palla! No hi ha res de lo dit. ¡Res! ¡res! ¡rés!
- Dispensi, pero no ho arrivo á compendrer.
- No, ¿vritat? Aquest es el mal dels espanyols. May veyém mes enllá del nas.
- Pero be, espliquis com cent mil dimonis, ¿quin resultat donará la present crisis? ¿Quin fí tindrà aquesta comedia?
- ¡Com totas, home de Deu! ¡No sigui tant pagés! ¿Ignora per ventura quí es l' encarregat d' arreglar aquestos assumptos?
- ¿En Polavieja, potser?
- ¡No més faltaría aquest! ¡Cregui que 'n bonas mans tindríam el pandero!...
- ¡Ah, sí! Ja sé! En Linares...
- Déixil apart. Ja ha fet lo paper que l'hi corresponía.
- No atino donchs...
- Es carregós lo dirho, pero en fí, ja que tant m'hi obliga...
- ¡No! No segueixi, ja 'l comprench.
- ¡Ah! ¿Tant mateix?...
- ¿Y en Sagasta?...
- Pues... s' está rentant las mans.
- Y aquell *fulano* qu' ensenyaba totas las *dents*?
- Lo porch se l'hi ha tornat truja. Devegadas prova de fer l' home pero 'ls seus esforços no arriban.
- Ja suposo qu' haurá fet tots los papers de l' auca.
- No li queda més remey que buscarse...
- Cridi més que no 'l sento.
- Que buscarse una manera de viurer honestament. Per cert avuy que las colocacions están molt malas!...
- No me 'n parli. Com que l' agencia d' en *Pantorrillas* ha quebrat...
- Sí ¿eh?
- Entre la crisis ministerial y la crisis fabril cregui que quedém guarnits.
- Mentres no vinguin altres cosas després.
- Lo govern no podía morir en millor época. Sembla qu' hagi olorat que s' acostaba 'l día dels difunts. Sols els faltaría una racció de castanyas... (Al arribar aquí un pif! pat! interior, pero molt interior fá tron-tollar los fils del teléfono. Molt soroll, molts crits, molta saragata.)
- ¡Adiós!... ¡Lo que deyam!... ¡Ey! ¡Ey! ¡Escolti!... ¿Qué passa? (Ab veu entrecortada.)—La reunió del Congrés ..
- Del Congrés... sí... ¿qué?...
- S' están repartint á porta tancada... (parantse en sech.)
- ¡Malviatje! ¡Tant bé qu' anava! ¡Quant era lo més interessant ens han pres la comunicació!...

MONFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

La pesadilla d' un ex-ministre.

¡Fora! ¡fora! tots deixeu-me
que m' faréu tornar mitj boig,
¿qu' he governat malament?
altres ho han fet, ó pitjor.
Espanya ves, feste enrera,
déixam tranquil lo repós,
no m' ensenyis eixas terras
hont hi creix la fam y mort.
Apányat noya, ó arréncala
qu' es herba que 'l be no 't vol...
¿qué xerras? ¿jo 'n tinch la culpa?
jo la regeneració
vos duya y 'm feu trabeta,
fora d' un cop, fora tots...

¿Y que 't creus que jo no anyoro
més que tú aqueixa dolor?
¿que 't creus tú qu' horas y horas
no estich tot jo neguitós?
Ah, no, Dato, amich de l' ánima,
per la teva culpa fou;
vaig volgué fe un punt torero
y he quedat cullit, mitj mort.
Mira, dit entre nosaltres
que som tendres companyóns,
te diré que m' atormenta
y que tinch greu desconsol
al pensar que á casa s' arnan
aquells dos trajos tan bons.
¡El d' almirant! ¿com m' esqueya!
tot cobert ab brodats d' or
y aquellas mànegas amples,
amples Dato, sobre tot...
Allá hi passaban fragatas,
canyoners y destructors;
¿quins temps aquells! ¿Maliatsiga!
tot perdut en un sol jorn.
Volverán las golondrinas
pro nosaltres al turró,

t' asseguro qu' es inútil,
no hi tornaréu per dissort...

Pro no sigas papallucas,
vaig ficá 'l peu, sí, senyó;
mes n'hem gastat de galledas
hont els hem ficat tots dos!...
Calla y més no 'm recriminis;
fores tant del morro fort
que tant sols per no deixarte
vaig presentá dimissió.
¿Qué t' importaba d' en Weyler?
y d' en Linares, badoch?
¿no habían dit centas voltas,
tot, tot, menos dimissió?
¿Ay poder que tant somniaba
a mas mans segur del tot!
¿per qué tant prest sol me deixas?
contéstam, sí, per favor.
¿No compréns qu' es impossible
atraparte un altre cop?
¿no compréns que 'l desespero
fará presa del meu cor?
Aquells techs hont m' atracaba
pagats per altres ¿ahont son?
Hont son els trens de recreo
ab los seus cotxes-salóns
hont ab gust jo m'hi ajesaba
v que paga la nació?
Ja may més! fes creu, noy maco..
tot ha fugit per dissort.
Trens expressos, techs y festas
ja may més... per sempre adió.
Volverán las oscuras golondrinas
del balcón sus nidos á colgar,
pro torná' á ser ministre y tenir gangas
per sempre s' ha acabat.

BOCA CECA.

HISTORIA VELLA

Are y sempre.

(Acabament.)

Jo tenía una filla, una hermosura d' ángel; pareixía que 'l cel ha-
gués abocat totas las gracias al demunt d' aquell tros de mas entra-
nyas. Tots los gustos y desitjos que demostrava tant bon punt apunta-
van, jo no tenía prou temps per satisférlosi. Creixé orgullosa y envanida;

los promesos los tingué á mils; parauletas que l'hi deyan las cullía ab un somrís y 's gosaba vejentlos penar y morir d' amor per ella; sols las d' un son cor fiblaren y aquest á aquell oferir quan l' etzar lo portava á llunyas terras á servir d' esqué en una cruel y desesperada guerra y en lo moment de despedirse.

Tant bon punt passáren los primers mesos olvidá son jurament, y picada per la vespa de la vanitat se llensá á saraus y desplegá totas las manyas per fer lluhir aquella boniquesa temptadora. Paraulas ab lo vent fugen; l' ausent es un mort que viu, vinga disfrutar y lluhir.

Un heréu rich y molt guapo l'hi oferí sa má; ella no feu pas esperar lo sí.

Quant se casa una primpcesa may de la vida s'ha desplegat un luxo més gran; ne volguéu de presentallas, d' anells, brassalets, vestits; ¡y com ella hi rumbejava per entre aquell bé de Deu de galas, més estufada qu' un pavo real quan fá 'l vano!

Una carta eclipsá tanta ditxa; lo carter que la portá que 'n mal hora va venir. Tot aquell camí sembrat de rosas se convertí en brollám espinós.

Ab má febroza desplegá lo paper qu' anunciava que 'l soldat tornava mort d' amor y malaltís, malehint ayrat la dona que ab tanta falsetat va trahir lo seu cor. Ningú sapigué lo que 'l paper contava y demunt del pit de la hermosa prengué estatje.

Arrivá 'l jorn del casament, y la núvia feta una verge de Murillo, al temple del Senyor endressá 'ls passos; l' altar atapahit de flors y ciris esperava la comitiva que ab caras rialleras anavan á presenciar la ceremonia; lo capellá revestit ab la mellor casulla llegí l' epístola de Sant Pau, y en lo solemne moment d' anar á donar lo sí la núvia, s' ofegaren las paraulas en sa gola y caygué en terra com si un llamp l' hagués ferida, rodolant pe 'ls grahóns de mármol de l' altar, tacantlos ab la sanch que de son front seguidament brollava.

Lo núvi quedá glassat de sorpresa; en brassos d' algúns convidats trasportáren al carruatje á la noya y vingan doctors tot seguit. Inútil tot; no curan las medicinas mals secrets que guarda 'l cor.

Era maca y vanitosa, la fatlera de lluhir l'hi feu mancar á sas promesas y trová 'l cástich morint. Aquí la pobre mare ciava sa descarnada y ososa má demunt del pit y treu un paper tot grogench y rebregat y 'l mostra, tornantlo á amagar tot seguit, ensemps s' aparta del rotllo exclafint una forta riallada y ficantse á la primera botiga que s' escau al pas, seguida de la quitxalla que se 'n burlan y cridan que 'ls torni á contar lo quènto.

¡Pobre dona! Algún desapiadat vehí diu *fort*; no sapigué corretjirla quan era l' hora, l'hi está bé lo que l'hi passa; ella ho escolta y sentincho, riu que riu...

A. MAS Y CASANOVAS.

ANYORANSA

Jo tenia una promesa
 mes gemada qu' un roser,
 un matí la vegí trista:
 —Amor meu, digas, ¿qué tens?
 Y ella tota indiferenta
 —res me passa, mon promés.
 Jo callava voy mirantla,
 mes mon cor vessaba fel.
 —No tens res, amor, pensaba,
 y apenas me miras gens
 y la teva má no 'm donas,
 ó l' apartas si la prenc
 y de tot surts á parlarme
 menys de mon amor y 'l teu.—
 —¿Qué tens, vida de ma vida
 que ton cor així está fret
 y no escoltas com ans feyas
 las floretas del promés?
 Y encongint, lleu, las espatllas
 me deya mitj impacient:
 —Son quimeras que tú 't forjas;
 son quimeras: no tinch rés.—
 ¡Y apartantne sa mirada
 de mos ulls d' afany rublerts,
 la ficsava allá en las boyras

qu' entelaban tot lo cel!
 Jo tenia una promesa
 mes bonica qu' un roser,
 una tarde vam deixarnos
 y apenas va dirme ¡adeu!
 Senyor del Cel, ¿qué l'hi passa
 qu' així 'm tracta? ¿qué lí he fet?
 ¿quin recort bull en sa pensa
 quan tant ficso mira al cel
 y no té ni una mirada
 per mon cor que tant sofreix?
 ¿Quí lo seu ca. inyo 'm roba?
 ¿Quin amor ha mort lo meu?
 ¡Ay! no ho sé, mes dins mon ánima
 de la mort hi regna 'l fret!
 . . . . .
 ¡Jo tenia una promesa
 mes gemada qu' un roser,
 una tarde va deixarme
 sens apenas dirme adeu!
 Com estrella que s' amaga
 la vaig contemplá un moment
 y després tot foren ombras
 y després tot fou desert.
 ¡Ja no tinch goig ni alegrías!
 ¡Ja no la veuré may més!

RAMÓN PAMIES.

DE TOT ARREU

Demá en el teatro del «Centro Moral de Sant Francisco de Paula», s'hi representarà 'l famós drama «Fam d' or», d' en Albanell y la pessa «Los grills de las sebas.»

—Havém rebut elegantment impresa la xistosa pessa del conegut escriptor y amic nostre don Joseph Alcoverro titulada, «Qui no crida no es valent», qu' obtingué tants aplausos en lo día del estreno, verificat lo día 16 del prop-passat Septembre, en lo «Círcol Católich de Sant Joseph», de Sant Andreu de Palomar. Agrahím de tot cor l' envió.

—L' Academia de Sant Just y Pastor d' aquesta ciutat, celebrá 'l diumenge passat l' obertura del curs de 1900 á 1001 ab una vetllada literaria musical.

Devant de nombrosa y distingida concurrencia y baix la presidencia del Consiliari Rvnt. Dr. Joseph Hdefons Gatell, comensá dita sessió en la que llegiren bonicas composicions los joves Martí, Catasús, Virgili, Armengol, Marcet, Cabedo y Bragulat, vejentse aquest obligat á repetir lo seu treball. Lo Secretari senyor Mas llegí una acabada Memoria dels treballs que ha realisat l' Academia desde sa fundació. Lo President don Antoni Marca, ab una magnífica improvisació doná las gracias á la concurrencia y á tots los que prenguéren part en el acte, essent calurosament aplaudit al final de sa peroració.

Los joves S. de la Fuente, Pascual, Bagué, Pomareda, Más y Brandía, dirigits per

don Joseph Paredes, aprofitat deixeble del famós concertista don Climent Ibarguren, executaren ab molta afinació pessas de Flotow, Daubé, Saint-Saens, Desorme, Beethoven, Manen, Verdi y Beriot, mereixent molts aplausos especialment io senyor Paredes qu' executá algunas composicions sol que foren fortament aplaudidas. Lo Chor de l' Academia, dirigit també per lo jove Paredes, cantá ab molta justesa las obras d' en Morera y Gounod, «El rossinyol» y «Jesús de Nazareth», en la que sobressortí 'l jove Lloveras en los solos.

Acabá la sessió lo Rvnt. Dr. Gatell declarant obert lo nou curs.

De fora

—Lo prop-passat diumenge, en el teatro de la «Joventut Católica» de Badalona, s'hi posá en escená 'l drama en tres actes que dú per títol «Lo Compte de Monferrat», tancantse la funció ab lo monólech «¡Quin debut!», desempenyat ab bastant acert pe'l senyor Montaña.

—Al «Ateneo de Sant Lluís», de Sant Andreu de Palomar, també va posarshi en escena 'l diumenge passat el trágich drama castellá «Los dos sargentos franceses», y que tant bé representaren los senyors Sabater (R.), Sitjar, Campanyá, Quintana (Joan, Jaume y F.), Persas, Baltasar, Bachs y Vila. Per fi de festa 's representá la xistosa pessa «Cómichs en doyna», que desempenyáren los senyors Persas, Quintana (F.) Bach, Aumetra, Llambí (G.) y Prat.

—Al «Centre de Católichs» d' Olot, lo día de San Lluch s'hi doná una bonica funció ab el preciós drama en tres actes y en vers d' en Rafel Carandell y Paretas, titulat «Las ruinas de la Abadía.»

Tancá la representació ab la xamosa pessa «Un niu de rahóns», original del celebrat escriptor, en Francesch Pradell.

Sabadell.—Lo reputat mestre don Joan Llonqueras Badía, acaba de posar música eu un hiè ne de nostre company Joan Costa Deu, per esser cantat en las escolas catequísticas que sosté l' Academia d' aquella ciutat.

La secció dramática té en estudi las obras «Lo senyor Joseph de las dispesas», de nostre amich don Antoni Mas Casanovas y un diálech (qual nom no recordém) dels senyors Abril Virgili y Costa Deu. Ho celebrém.

Correspondencia

Ramón Ribera Llobet.—Es defectuosa.
Feliu Valls.—Quedo conforme respecte lo que 'm diu.

Albert Mendoza.—Son incorrectes la major part dels versos.

Anima áe canti.—M'ha agradat tant que fins l'hi publico avans d' hora.

EPITAFI

«Aquí descanssan els ossos
d' un metje que tot ó curava
y es va morir d' un encostipat
que va pendre una nit sortint del teatro.

Marian T. S.—Qué té que veurer «María» ab el nostre govern?

J. T. P.—No resulta.

Un que gasta ulleras.—Celebro de conéixer, no sabia que vosté fos un dramaturg.

Vermout ab olivas.—Lo mateix li dich.

A LA MORT

«Qu' es trist morir quan un estima
á una noya ben remaca (Ah, murril)
que te diners per la butxaca
y ab els diners omplas la petaca.

Mare de Deu qu' es trist!

May ho havia vist!»

Salvator de Salvatoris.—Es fluixa.

Nari Zyux.—Al torn.

V. Santacana.—La poesia ¿qué tal?
está mal, mal, mal, molt mal.

J. Lleopart Munner.—Anirá alguna cosa.

P. Torés.—Lo seu quento ha passat á la historia.

Conrat Rafecas.—Queda saldada la liquidació.

G. M. Torras.—Los cinquanta exemplars que demana no 'ls hi podém servir á causa d' estar agotada l' obra. De lo demés ne queda molt poca existencia.

Lo barretinayre X.—No es qu' estigui malament, pero vamos, podria estar millor.

J. M. Moncadella.—Ab lo seu permís dono á conéixer un fragment de la seva inspirada oda á Nerón:

«D' Agripina n' ets fill, fera malehida lo cristianisme persegueixes nit y dia y de ta rassa (¿vol dir que no era de Ma-
(taró?)

la traydora alevosía escampas com criminal fatricida Tas iras infernals vols fer remoure com llamp que vol abrusar lo mon Guay de tú si intentas...

. . . . . Bah! M' agafa son, val més que pleguém qu' es tart y vol
(ploure.

Quedan cartas per contestar.

Última setmana del regalo extraordinari

que fa LA BARRETINA a sos llegidors en lo present mes

Un cap de brot

Monólech cómich en prosa de en A. Mas y Casanobas.

Preu: 0'50 ptas.

L' usurer

Monólech dramátich y en vers de en Santiago Beleta y Gassull.

Preu: 0'50 ptas.

Els que presentin aquest número podrán recullir las dos obras juntas per lo escás valor de 25 céntims de pesseta.—Els suscriptors 15 céntims passant á recullirlas en nostre Administració, *Molas, 24, entressol.*

Serveys de la Companyia Trasatlántica DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arrivant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Poo.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tánger, arrivant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia